

LA VIGÈNCIA DEL NOI DEL SUCRE

TERESA ABELLÓ

La mort de Seguí va impactar tothom, com la de Layret tres anys abans. Lluís Companys insistia a dir que els vertaders culpables no van ser els executors dels atemptats, sinó els poders fàctics i econòmics que havien creat el clima favorable als carrers per a uns assassinats tan brutals.

El centenari de l'assassinat de Salvador Seguí serveix per recordar-ne la figura i recordar la importància històrica de les lluites anarcosindicalistes de les primeres dècades del segle XX. Seguí, conegut com el Noi del Sucre, va tenir una vida curta però intensa. Nasqué l'any 1887 a Lleida, va passar uns anys a Tornabous, fins que els pares, com molts obrers, van migrar cap a Barcelona. La família es va instal·lar al centre de la ciutat, al Raval, el lloc que Emili Salut, conegut anarquista, qualificà de "viver de revolucionaris". Seguí va fer honor a aquest apel·latiu. Home d'una forta personalitat i una gran capacitat oratòria, aviat va destacar entre els cercles obrers fins a arribar a dirigir la Confederació Nacional del Treball de Catalunya en el període més dur i combatiu del sindicat, i convertir-se en la figura més representativa de l'anarcosindicalisme de les primeres dècades del segle XX.

Seguí va viure la Barcelona del primer quart del segle XX, un període de canvis accelerats. Són anys marcats per la Gran Guerra europea, per la concreció d'un catalanisme polític que ha assolit prou maduresa per participar en el joc polític des de sensibilitats diverses, per la irrupció de la dona en totes les esferes de la vida pública i per les grans concentracions de masses reivindicatives. També fou l'etapa de desenvolupament de les grans centrals sindicals, a Catalunya específicament de la CNT, un procés que es veuria frenat, però no destruït, per la dictadura de Primo de Rivera que esclatà sis mesos després de l'assassinat de Salvador Seguí.

La CNT catalana s'havia fundat el 1910. Els primers anys van estar marcats per la clandestinitat i la integració de les diferents societats obreres dins la central sindical. Entre 1916-1920, es produeix un creixement inapel·lable de la Confederació, afavorit per diversos factors que li donaran un caire revolucionari. Uns foren de naturalesa externa, com la Revolució Russa del 1917 i l'onada d'agitació que va commocionar Europa acabada la guerra. Altres, d'origen intern, com la crisi de l'Estat definitivament oberta el 1917 amb la mobilització parlamentària i el descontentament de l'exèrcit. Exponent de la favorable conjuntura revolucionària és l'aliança de les dues grans centrals sindicals, la CNT i la UGT, que va portar a les manifestacions i les vagues generals dels anys 1916 i 1917, impulsades pel desmesurat enca-

riment de la vida. L'augment dels preus estava estretament lligat a la guerra. La posició de neutralitat adoptada pel Govern espanyol va beneficiar molt la indústria catalana. Els països bel·ligerants necessitaven comprar, i perceptiblement les fàbriques i el camp català es van convertir en grans proveïdors. El creixement de la producció va significar l'alça dels salaris, però l'augment de la demanda va fer pujar els preus. La incapacitat política per fer front a la situació va comportar protestes que, sistemàticament, només obtenien per resposta la repressió.

L'ACCIÓ DE SALVADOR SEGUÍ VA SER DECISIVA EN AQUELLES MOBILITZACIONS

El seu lideratge es va consolidar al congrés de la CNT catalana de l'any 1918, en què Seguí va ser elegit secretari general. Els impulsors, un nucli de joves militants decidits a constituir una organització sindical potent, eficient i reivindicativa, capaç de plantar cara a la patronal, van imposar el model dels sindicats únics. Tots els treballadors d'una empresa estarien afiliats a la mateixa branca, cosa que faria augmentar l'eficàcia sindical. L'eficiència del nou model es va posar a prova amb la vaga de la Canadenca, l'any 1919. La victòria obrera va induir la burgesia industrial catalana a respondre a la vaga amb acomiadaments generals —lock-out—, a fomentar el contraterrorisme patronal i el sindicalisme groc, i a exigir a l'Estat la repressió total del moviment obrer. El resultat va ser l'etapa de violència desfermada pels carrers de Barcelona que va provocar centenars de morts, entre els quals hi hagué Salvador Seguí, un líder que lluità per la unitat obrera i un sindicalisme fort i independent.

A LA FI, SALVADOR SEGUÍ HA TRANSCENDIT EL SEU TEMPS

Cent anys després de la seva mort es manté com una icona de l'obrerisme que va lluitar pels drets laborals i sindicals dels treballadors. Més enllà d'una personalitat atractiva, recuperar-ne la figura i trajectòria ens recorda que els avenços socials en l'àmbit laboral —salaris, jornades laborals, drets sindicats, etc.— no han estat producte de la bondat del sistema capitalista, sinó de la lluita obrera continuada. Un combat que Seguí va lliurar des del sindicalisme, la catalanitat i, tot i que el transcendia, l'anarquisme.

LA VAGA MÉS IMPORTANT FOU LA DE LA CANADENCA, QUE PARALITZÀ BARCELONA I PERMETÉ OBTENIR L'ESTABLIMENT DE LA JORNADA LABORAL DE VUIT HORES.

Salvador Seguí, al mig, el 1920, amb els principals dirigents anarcosindicalistes.
D'esquerra a dreta: Molins, Enderiz, Samblancat, Mogrovejo, Bajatierra, Gil Bel, Aguilar, Arin, España, Àngel Pestaña, Piera, Salvador Seguí, Margarida Gironella i una amiga.